

**DLACZEGO CZŁOWIEK
WYRUSZA W DROGĘ? – OLGA
TOKARCZUK, BIEGUNI**

**BEATA ZIELIŃSKA
TADEUSZ BANOWSKI**

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka polskiego dla szkoły ponadpodstawowej poziom rozszerzony

opracowany w ramach projektu

**„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących
w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego
w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”**

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – dr Jolanta Sawicka-Jurek
Recenzja merytoryczna – Dorota Dąbrowska
Bożena Świąch
Agnieszka Ratajczak-Mucharska
Katarzyna Szczepkowska-Szcześniak

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji:

Dlaczego człowiek wyrusza w drogę? – Olga Tokarczuk, *Bieguni*

Klasa / czas trwania zajęć/lekcji:

IV / 90 minut

Cele. Uczeń:

- określa problematykę dzieła;
- analizuje strukturę dzieła i jej wpływ na wymowę powieści;
- odczytuje sensy dosłowne i uniwersalne;
- odnosi tekst literacki do własnych doświadczeń;
- wskazuje konteksty kulturowe.

Metody/techniki/formy pracy:

- praca z tekstem literackim;
- praca ze słownikami;
- praca w zespołach;
- praca z całym zespołem klasowym;
- dyskusja wielokrotna.

Środki dydaktyczne:

- O. Tokarczuk, *Bieguni*
- karty do gry Dixit 2: Przygody, wyd. Rebel.

Opis przebiegu lekcji:

Część wstępna:

Uczniowie podają informacje na temat twórczości Olgi Tokarczuk, otrzymanych nagród za powieść *Bieguni* (Nagroda Nike w 2008 r., Międzynarodowa Nagroda Bookera w 2018 r.), wyjaśniają pojęcie bieguni.

Część właściwa:

Uczniowie wybierają po jednej karcie do gry, inspirując się nią, wyjaśniają, co sprawia, że ludzie są nieustannie w drodze. Następnie przechodzą do pracy w grupach, w których dyskutują na temat obrazu człowieka i ludzkości wyłaniającego się z powieści Olgi Tokarczuk. Uczniowie, odnosząc się do treści utworu, odpowiadają na pytanie: kim są współcześni bieguni? Po etapie pracy w zespołach uczniowie prezentują wnioski na forum klasy, wskazują też konteksty kulturowe odnoszące się do omawianej problematyki.

Część podsumowująca:

Uczniowie w odniesieniu do omówionej problematyki i własnych doświadczeń komentują słowa autorki: *Od kilku lat nęci mnie idea napisania powieści, w której świat funkcjonowałby inaczej. Nie działałyby w nim pewne oczywiste założenia. Wierzę, że uznawanie czegoś za oczywiste wcale nie wiąże się z kwestią faktów, lecz raczej umowy społecznej i przyzwyczajień naszego umysłu, tym samym należy bardziej do dziedziny psychologii niż fizyki.*

Komentarz metodyczny:

Dla uczniów ze SPE warto przygotować pytania pomocnicze lub cytaty do opisu (dostosowanie do zaleceń PPP), podkreślić ich zaangażowanie w dyskusji i docenić nawet wysiłek włożony w pracę. Lekcja odnosi się do różnych motywów, którymi kierują się ludzie, również podczas poszukiwań swojego miejsca na rynku pracy. Jest więc doskonałym przykładem kształtowania postawy współdziałania, ale też konieczności podejmowania indywidualnych decyzji i ponoszenia za nie konsekwencji.